

SOCIETATEA
GEOGRAFICĂ ROMÂNĂ

PROCES-VERBAL

**al ședinței solemne de inaugurare din 15/27 Iunie 1875 sub
președința Înălțimei Sêle Domnitorului.**

La 5 ore după amézi M. S. Domnitorul, sosind la palatul Academiei, a fost întâmpinat de D. Ministru de Culte și instrucțiune publică și de biroul Societății.

Măria Sa Domnitorul declarând ședința deschisă, d. secretar general face apelul nominal, la care răspundă 31 d-ni membri, și anume:

1. *Aurelian P.*, directorul scôlei de agricultură.
2. *Bolleac Cesar*, deputat.
3. *Cantacuzin Al. prințul*, membru la Curtea de cassație.
4. *Cantacuzino Grig. C.*, deputat
5. *Cantacuzino I. A.*, directorul *Monitorului*.
6. *Cernătescu P.*, professor.
7. *Crețescu A.*, membru la Curtea de Cassație.
8. *Davila*, doctor.
9. *Felix*, doctor.
10. *Florescu Ion general*, ministru de resbel.
11. *Lahovari Gheorghie*, directorul postelor și telegrafelor.
12. *Lahovari Grigorie*, membru la Curtea de cassație.
13. *Lahovari I.*, maior.
14. *Laurian*, professor.
15. *Maiorescu Titu*, ministru de culte.
16. *Mandrea Necolae*, membru la Curtea de cassație.
17. *Manu Gheorghie colonel*, primarul capitalei.
18. *Manu Grigorie*, administrator la domenii.
19. *Marcovici*, doctor și professor.
20. *Melidon*, directorul scôlei normale.
21. *Milo Petre*, deputat.
22. *Negri Necolae*, fost deputat.
23. *Nica Teodor*, director la ministeriul de Culte.
24. *Odobescu Alecsandru*, fost ministru.
25. *Orăscu Alșecsandru*, senator.

26. *Robescu G.*, inginer silvicultor.
27. *Rosseti Teodor*, ministru lucrărilor publice.
28. *Șaicaru*, profesor la Mateiș Basarab.
29. *Socecș*, librar editor.
30. *Ștefănescu Grigorie*, profesor.
31. *Văcărescu Teodor*, deputat.

Éră d-niș membriș absentș sũntũ:

1. *Algiu I.*, locotenent-colonel.
2. *Bacaloglu E.*, profesor.
3. *Barozzi C.*, colonel.
4. *Berendei A.*, locot.-colonel.
5. *Berendei Dimitrie*, arhitect.
6. *Bernath*, himist la spit. Colșea.
7. *Brėndăș*, doctor.
8. *Brezeanu*, prim grefier la Curtea de cassatșe
9. *Brătianu*, căpitan.
10. *Brătianu Gheorghie*, deputat.
11. *Brătianu Ión C.*, deputat.
12. *Calenderu N.*, doctor.
13. *Cantacuzino Ioan C.*, fost ministru.
14. *Cantacuzino Ioan*. inginer la primăria capitaleș.
15. *Capitășeanu*, căpitan.
16. *Cerchez Grigorie*, inginer la primăria capitaleș.
17. *Cogălniceanu Mihail*, deputat.
18. *Creșulescu Em.*, deputat.
19. *Drăghiceanu*, inginer de mine la ministeriul de finanșe.
20. *Fălcoianu St.*, locotenent-colonel director la ministeriul lucrărilor publice.
21. *Filipescu Gheorghie C.*, agent diplomatic.
22. *Frollo*, profesor la liceul Mateiș Basarab.
23. *Frunđăș D.*, inginer la ministeriul lucrărilor publice.
24. *Frunđescu Dimitrie*, referent la Oficiul statistic.
25. *Ghica Ioan D.*, fost ministru.
26. *Ghica Deleanu C.*, deputat.
27. *Ghica Vladimir*, deputat.
28. *Golescu Al. G.*, deputat.
29. *Hăjdăș*, profesor.
30. *Iorceanu*, inginer la ministeriul lucrărilor publice.
31. *Manovicș*, inginer la ministeriul lucrărilor publice.
32. *Olășnescu C.*, inginer.
33. *Olășnescu Grigorie*, șef de divisiș în minist. de finanșe.

34. *Paapa Vasilie*, membru consiliului comunal.
35. *Pencovică Alexandru*, director la Oficiul statistic.
36. *Petrescu Dimitrie*, profesor.
37. *Petrovici Ștefan*, proprietar.
38. *Polizu Micșunescu I.I.*, șef de divizie la minis.de Culte.
39. *Popescu*, inginer.
40. *Slăniceanu*, colonel.
41. *Steriadi Necole*, fost director la minis. de finanțe.
42. *Știrbei Alecsandru Prințul*, deputat.
43. *Sturza Dimitrie A.*, fost ministru.
44. *Șuțu Mihail C.*, director general la minis. de finanțe.
45. *Teclu*, tipograf.
46. *Ureche V. A.*, fost director de mină.

Se dă citire procesului-verbal al ultimei ședințe pregătitoare din 9/21 Iunie curent, și se adoptă.

D. secretar general înmâneză M. Séle statutele definitive ale Societății.

Măria Sa Domnitorul salută pe membrii Societății cu următoarea cuvântare:

Domnilor,

"Salutând Societatea geografică română, a cărei înființare îndeplinesce una din vechele Mele dorințe, bucuria Me este cu atât mai mare, cu cât sunt încredințat că lucrările ei vor fi de un folos nemărginit pentru viitorul țerei, a cărei dezvoltare economică și politică o urmăresce Europa cu un interes crescând. Terenul deschis exploatarei d-vostre științifice este foarte întins, și o muncă de ȳecimii de ani va fi de trebuință pentru a ajunge la esactitatea cunoscințelor neapărate în asemenea intreprinderi. Însă împărțirea d-vostre în secțiuni va pune o regulă în lucrări și le va simplifica.

"Secțiunea matematică și astronomică este chemată a se pune în legătură cu acea rășea de admirabile cercetări științifice, care au cuprins și au ilustrat întregul nostru glob terestru, și observările d-vostre se vor putea ecsecuta cu succes, îndată ce veți posseda instrumentele trebuincioșse lor.

"Cu deosebită plăcere ved, că mai mulți din ofișerii noștri de stat-major au intrat în Societatea geografică și s'au înscris în secțiunea ei matematică. De la zelul și silințele d-lor sunt în drept a aștepta, că vor ecsecuta în mod sistematic ridicarea planului trigonometric al țerei. Lucrările de triangulare, întreprinse anul trecut în judeșele: Suceava, Botoșani și Dorohoiu, suntu un început bun pentru acésta. Să șperăm că în curênd harta de stat-major a Moldovei

"se va termina, și acea a Valahiei se va supune unei noue prelucrări.
"Ele împreună vor forma opera demnă și frumoasă a junelui nostru
"stat-major.

"Mai ușoară este sarcina secțiunii *fisicale*, ca una ce poate deja
"dispune de orecare material. Prin deosebitele hărți, care ceru o
"prelucrare mai exactă și o complectare în detaliuri, se potu ficsa
"aproximativ relațiunile orografice și hidrografice. Nu așa de
"înaintați suntem în atmosferografie, și mai ales în climatologie,
"căreia i s'a dat prea puțină atențiune. de și tocmai această parte a
"sciinței este din cele mai importante pentru o țară, care atîrnă
"aprope exclusiv de agricultura ei.

"De se făcea mai de timpuriu observări și cercetări, nu s'ar fi
"prădat atâtea regiuni întregi de pădurile lor și nu amu avea așa de
"des recolte nefavorabile. Dacă nu se vor opri cu totă energia tăierile
"de păduri, vom vedea clima noastră în curînd periclitată în modul cel
"mai amenințător. Devastarea pădurilor la munte s'că isvórele și
"produce surpări, devastarea lor la șes usucă câmpiile și preface
"pămîntul roditor în pustie.

"Nú de mai puțină importanță suntu studiile zoologice,
"botanice și mineralogice, care potu avea cea mai sêmțită influință
"assupra vieței noastre economice naționale. S'ă v'ă fie dat a deprinde
"țera la ameliorarea raselor noastre de animale și a plantelor noastre
"de hrană. S'ă v'ă fie dat a desgropa, prin o bună hartă geologică,
"comórele ascunse în pântecel pămîntului. Cum a fost cu putință,
"că minele noastre de metaluri, isvórele noastre tãmăduitóre s'ă ne fi
"r'emas noue și Europei aproape necunoscute? Că petroleul nostru,
"care se póte m'essura cu cel pensilvanic, căci aici ca și acolo este
"în așa grad inflamabil, în cât se aprinde la simpla apropiere a unei
"flăcări, s'ă nu fi făcut încă pe continent concurență celui american?
"Este de neap'erat trebuință a ne gândi serios la ecsecutarea unei
"hărți geologice; prin o asemenea lucrare, Societatea geografică și-
"ar așeđa un adevărat monument. Atunci în scurt timp s'area noastră
"gemă, despre care nu se scie încă dacă se ține de periodul triassic
"s'eu este din epoca terțiară, c'era de pămînt, chihlibarul nostru cel
"negru, straturile noastre cu cărbuni de pămînt, pucióssa v'edută la
"suprafață și marmura, vor ajunge a fi cunoscute departe peste
"granițele României.

"Secțiunea etnologică va observa moravurile și datinele, traiul
"și portul poporului nostru din punct de vedere sciințific; va putea,
"prin studiul lor am'enușit, s'ă facă comparație cu alte popóre.

"Cercetările arheologice, care suntu deja începute cu mult zel
"și cu bun rezultat de către arheologii noștri, ne vor da materialul
"dorit pentru a descrie și a judeca starea culturei noastre celei mai vechi.

"Cum vedeți, d-lor, câmpul activității d-vostre este foarte întins, și timpul ce vă rămâne în anul acesta prea scurt. Va fi totuși cu puțință, prin ajutorul lucrărilor de până acum, să se alcătuească un conspect general asupra faptelor geografice relative la țera noastră, așa în cât se putem fi bine reprezentați la congressul din Paris, care s'a convocat în acest an prin inițiativa Societății geografice franceze, din care suntem mândri a face parte.

"Fie ca juna noastră Societate geografică să se asocieze într'un mod demn celor-l-alte societăți instituite în mai toate țările, și din parte-Mi nu mă îndoesc, că, sprijinit prin bărbații noștri de știință, ea își va îndeplini misiunea ei, și, prin hărți și opuri geografice îngrijite, va scote țera din regiunea necunoscutului."

D. vice-președinte A. A. Cantacuzino, în numele membrilor Societății, răspunde M. Séle cu următorul cuvânt:

Prea Înălțate Dómnne,

"Când într'o societate se sîmte trebuința de o instituțiune utilă, atunci din toate părțile se manifestă dorința de a o satisface; instituțiunea nasce pe nesemțite și se desvoltă prin concursul bărbaților interesați la prosperarea intelectuală și materială a țerei. Când însă pe lângă acest concurs, însuși Capul Statului ia aceea instituțiune sub a Sa puternică ocrotire și primesce a conduce destinele séle, atunci viitorul acestei instituțiuni este asigurat. În aceste condițiuni favorabile se află Societatea noastră geografică, a cărei constituire inaugurăm astăzi.

"Importanța, sub punctele de vedere economic și științific a unor asemenea societăți, s'a recunoscut în toate țările; astfel încă din anul 1821 s'a înființat la Paris cea d'ântăiă societate geografică de cătră Maltebrun și Barbié du Bocage.

"La 1818 s'a înființat la Berlin societatea geografică sub denumirea de: „Gesellschaft für Erdkunde."

"La 1830 cea de la Londra sub numele de "Royal Gheographical Society."

"La 1836, societatea de la Frankfurt pe Main.

"La 1845 societatea pentru geografie și științele atîrnate de dînsa la Darmstadt.

"La 1845, societatea imperială de la St. Petersburg.

"La 1845, societatea imperială regală de la Viena.

"La 1861, societatea de la Lipsca.

"La 1865, societatea de la Dresda, și la 1866 în Italia, a căror societăți au luat un avânt însemnat în anii din urmă.

"Asemenea și țările ecstra-europene, mai ales America, a înființat societăți geografice, mai cu deosebire de la 1840 încoaci, precum societatea din: Boston, Newyork, etc., urmând impulsionei date de continent.

"Cea mai însemnată societate în felul acesta este însă fără îndoială cea de la Londra, care a format și două sucursale, una la Bombay în anul 1832 și cea de a doua la Melbourne la 1860.

"Pentru țera noastră utilitatea unei Societăți geografice este cu atât mai mare, cu cât ea va contribui prin lucrările sële la ecsacta cunoștință a pământului nostru strămoșesc de cătră noi însine, cât și de cele-l-alte popóre.

"Încercări isolate s'aũ făcut în trecut pe acest imens teren, însă tocmai pentru că aũ fost individuale, la noi rezultatele lor aũ fost modeste și n'aũ putut răzbi în tóte direcțiunile sciinței.

"Acest inconvenient a dispărut în parte în lucrările geodesice, începute dincolo de Milcov de corpul statului-major, care lucrăzã în comună înțelegere cu oamenii de sciință din statele vecine.

"Societatea noastră este fericită a numera în sînul ei mai mulți ofițeri specialisti, cari vor contribui negreșit la prosperarea și desvoltarea ei în viitor.

"Pentru acum regretãm că târđia constituire a Societății noastre nu ne permite a participa cu succes la congressul geografic din Paris.

"Spre a ne pregăti însă pentru viitor, vom căuta a îndrepta activitatea și silințele noastre mai ales către studiul geologic al țerei, cătră îmbunătățirea mijlócelor de învățământ a sciințelor geografice, cătră înființarea de colecțiuni și publicări de opere în raport cu tóte ramurile sciințelor geografice.

"Acéstã sarcină a Societății devine mult mai ușorã prin puternicul sprijin ce Măria Vóstrã a bine-voit a-l acorda.

"Viũ dérã în numele Societății geografice române, a ecsprima Măriei Vóstre profunda noastră recunoscință pentru viul interes ce Măria Vóstrã ați acordat acestei Societăți, luând-o sub înalta și luminata Vóstrã protecțiune, și pentru onórea ce l-ați făcut, binevoind a primi preșidenția ei."

După acésta se procede la confirmarea definitivă a biuroului Societății și la alegerea consiliului de administrație, conform art. 11 din statutele Societății.

Se confirmă definitiv și în unanimitate:

1. trei vice-președinți d. Prințul A.A. Cantacuzino, profesorul E. Bacaloglu și colonelul Barozzi;

2. un secretar general d. Gheorghie I. Lahovari, și
3. un cassier contabil d. Nicolae Negre.

După propunerea d-lui vice-președinte A. A. Cantacuzino, se aclamă în unanimitate ca membrii consil. de administrație:

- D. Aurelian P.
- „ Cantacuzin Gr. C.
- „ Cantacuzin I. A.
- „ Felix Dr.
- „ Manu George (colonel).
- „ Odobescu Alecs.
- „ Socecă (librar-editor).
- „ Ștefănescu Gr.
- „ Ureche V. A.

La 6 ore după amiază Măria Sa Domnitorul ridică ședința, și după ce s'a întreținut cu toți membrii Societății în parte, părăsesce sala împreună cu toți membrii Societății.

Președinte, CAROL.

Vice-președinte, A. A. Cantacuzino. – Secretar general, G. I. Lahovari.

---

transcriere text: Marian Ene